

ERDÉLYI ÖRMÉNY GYÖKEREK

f ü z e t e k

„Emlékek nélkül, népeknek híre csak árnyék...”
(Vörösmarty Mihály)

az Erdélyi Örmény Gyökerek
Kulturális Egyesület
kéthavonta megjelenő kiadványa
XXIV. évfolyam 250. szám
2020. november–december

Tisztelt Olvasóink!

**A vírushelyzet szellemében a Fővárosi Örmény Klub határozatlan ideig
NEM KERÜL MEGRENDEZÉSRE!**

Kérjük, mindenki maradjon otthon és tegyen meg mindent az egészsége érdekében!
Reméljük, hamarosan újra személyesen is találkozhatunk!

Örmény triszagion 6.

Lassan vége az évnek és egy új kezdődik. Az év záróünnepé karácsony = az Úr születése. Ennek a triszagion éneke azonos az év első nagyobb ünnepének, vízkeresztnek (Urunk megkeresztelkedése = január 6.) háromszor szent énekével.

„Szent Isten, szent és erős, szent és halhatatlan, aki megszületett és megjelentél, irgalmazz nekünk.”

S ez az ének lehet „irodalmi idézet”, lehet „hitvallás”, de sokszor imádkozhatjuk is napjainkban, vagy az egyes ünnepeinknek megfelelően.

Dr. Sasvári László

Lapunk az interneten: www.magyarormeny.hu honlapon is olvasható.
Elektronikus levélcímünk (e-mail): magyar.ormeny@t-online.hu

Fabók Dávid

Szerkesztői üzenet

Gyermekkoromban az egész év összes ünnepeit figyelembe véve, ahogyan mások is, én is a karácsonyt vártam a legjobban. Ez volt a legpompázatosabb ünnep mind közül. Megváltozott a világ, hiszen jó esetben hó volt és fagy, ami az év nagy részéről nem mondható el. Több napig voltunk otthon együtt, hiszen szünet volt, ez sem volt a többi ünnepről elmondható. És hát az ajándékok. Sok ajándék, de legalábbis több, mint amit bármely más ünnepen kaphattunk. Ez volt hát a család, az év fő ünnepe.

Később, amikor magam is családapává váltam, a legszebb dolog ebben az ünnepben a gyermekeim öröme volt, akik ugyanúgy csodálták ezt az estét, mint én, ugyanúgy csodálkoztak rá a világ ünnepi kinézetére, mint én annak idején.

Aztán ahogy megnőttek, eljött az az idő, hogy önmagának az ünnepnek, az együttlétnek tudok és tudunk örülni, hogy békében, nyugalomban lehetünk együtt azokkal akiket nagyon szeretünk. Ez az érzés, ez a lehetőség vezet rá bennünket arra, hogy végre és valóban észrevegyük ki is az ünnep igazi fénypontja. Ki az, aki értünk ezen a napon megszületett és értünk emberré lett. És döbbenjünk rá annak nagyszerűségére, ahogy Nagy Szent Leo írta: „Jézus azért lett ember Fia, hogy mi Isten gyermekei lehessünk.”

Ez a rádöbbenés pedig elsősorban hálával kell eltöltsön bennünket ezekben a napokban, amikor még várakozunk Órá Adventben, és amikor karácsony estéjén nagyot szusszanunk együtt a csillogó fa körül.

Bár egy rettentően nehéz, furcsa, szokatlan év végéhez közeledünk mégis van, lehet miért hálát adnunk. Hálát adhatunk, hogy talán valóban hamarosan elérhető közelségbe kerül a nehéz időszakot lezáró vakcina a járvány ellen, amely most a legjobban várt ajándék lehet, hálát adhatunk, hogy az év bizonyos időszakában, ha maszkosan is, de össze tudtunk jönni, találkozni tudtunk mi örmények és örülhetünk egymásnak, örménységünknek. Talán örülhetünk annak is, hogy új csatornák és lehetőségek nyíltak egymás elérésében, az együttlétben akár egy örmény szentmisén az online közvetítésen keresztül.

Hálát adhatunk azokért is, akik ezekhez az együttlétekhez hozzásegítettek bennünket. Akik sokszor, sok éven át kitartóan dolgoztak azért, hogy ez az örmény közösség létezzon, összetartszon, és rácsodálkozhasson azokra az ajándékokra, melyeket az örménység hordoz. Róluk is szól, nekik is köszönetet mond mostani lapszámunk.

Néhány éve karácsonykor megpróbálkoztam a Dalauzi készítésével, ahogyan dédnagyanyám, Zakariás Anna leírta egyszer egy kis noteszbe és ahogyan édesanyám elmeséli a mai napig. Jól sikerült, azóta minden karácsonykor ez „apa dolga”. Gyermekeim bár nagyok, kérik, hogy készítsen el. Szívesen teszem, hátha ez is eszükbe jut majd a szülőkről, amikor már ők lesznek családapák, családanyák. Nehéz évünk volt, mégis tekintünk fel a jászolra és lássuk meg benne azt, aki értünk emberré lett.

Deo Gratias!

II. János Pál imája

„Uram, köszönöm Neked az ajándékba kapott éveket és évtizedeket.

Köszönöm az életem minden eredményét, amivel megörvendeztetted és minden kudarcát, amivel a korlátaimra figyelmeztetted.

Köszönöm a családtagjaimat, akik elviselnek, akik mellettem állnak és szeretnek.

Uram, kérlek, bocsásd meg, amit rosszul tettem, és amit elmulasztottam. Köszönöm, hogy Te nem mégy nyugdíjba, hanem ma is mindent megteszel az üdvösségemre.

Uram, adj nekem hálás szívet, hogy mindig észrevegyem: több okom van a hálára, mint a panaszra.

Ments meg az irigységtől, elégedetlenségtől, nyugtalanságtól, a mindent-tudás látszatától és a mindent-jobban-tudás hazugságától, a gyanútól, hogy valaki mindig bántani akar.

Ments meg a közönytől, a házsártos, barátságtalan viselkedéstől, az örökös zsörtölődéstől, a rút önzéstől, a mindent elborító keserűségtől és a hiábavalóság nyomasztó érzésétől.

Uram, adj erőt, hogy békésen hordjam az öregkor terheit, humorral fogadjam a feledékenységem jeleit, erőtlenségemet, érzékszerveim tompulását, testi-szellemi erőm hanyatlását.

Uram, adj bölcs szívet, hogy meg ne feledkezzem a végről itt, és a kezdetről odaát. Kérlek, adj kedvet a munkához, amit még elvégezhetek.

Tégy hasznossá, hogy ne érezzem csak tehernek magamat és adj alázatot, hogy belássam, hogy egyre inkább másokra szorulok.

Adj kedvet az imádsághoz, a Veled való beszélgetéshez.

Adj világosságot, hogy jól lássam magam, és jól lássak másokat is.

Adj jó kedvet és nyitottságot, hogy még mindig tudjak befogadni és adj szeretetet, hogy ne csak panaszkodjak mások hidegsége miatt, hanem árásszam a szereteted melegét.

Uram, maradj az, aki mindig is voltál: a megbocsátó Édesatyám. Ez indítson arra, hogy én is tudjak megbocsátani.

Ne engedd, hogy valaha is fáradt legyek a köszönet-mondáshoz.

Ne engedd, hogy valaha is abbahagyjam a dicséretedet.

Tartsd meg és növeld a hitemet.

Szólj Uram, még hallja a Te szolgád!”

Várady Mária, az EÖKK kulturális referense

Erzsébetvárosi Nagyboldogasszony búcsú az Örmény Katolikus Templomban

„Beszélj el fiadnak –írja a biblia –, meg kell tanítanod az ünnep minden szertartására.” Aki nem adja át hitét, tudását a következő generációknak, vétkezik. Nekünk a biblia tanítása szerint kell élnünk.

Ebesfalva, később Erzsébetváros örményei hitük bizonyosságaként szép nagy templomot építettek. A város képét meghatározza ez a hatalmas templom, melyet Szent Erzsébet tiszteletére szenteltek föl. Mégis Nagyboldogasszony búcsút tartanak minden év augusztus 15-én, a régi kis templomuk emlékére. Körmenet indul a főterre, leányok viszik vállukon a felöltötött Mária és a gyermek Jézus kegyesobrárt. Aki azt viheti, az boldog házasságot fog kötni, tartják.

A budapesti Örmény Katolikus Templomban tartottuk meg a búcsút, mert a Coronavirus veszélye miatt nem mehettünk Erdélybe. És közösségünk örömmel jött meghallgatni az örmény rítusú szentmisét. Éled a magyarörmény közösségi hitélet. Fülöp Ákos plébániai kormányzó úr örömmel látta, hogy újra tele templom előtt misézhet. „Uram, jó nekünk itt lenni”-mondjuk Péter apostollal együtt. Fontos, hogy ne lankadjon bennünk a hit lángja. Számíthatunk egymásra és összefogással, közös akarattal átvészeljük ezt a borzalmas világjárványt. Még minden jó lehet. Rajtunk múlik a diaszpóra jelene, jövője. Igaz lélekkel kegyelemben részesültünk a Szent Istenszülő menybe fölvetelének búcsúján.

Hosszan együtt lehettünk, mert mise után érdekes koncertnek adott helyet az Örmény Katolikus Lelkészség: *Magda*

Dávid zongoraművész és *Kirkósa Tünde* csellóművész kiváló koncertprogrammal, elbűvölő játékkal lebilincseltek közönségüket. A szalonban felsendült *Kodály Zoltán* szonátája után *Vivaldi* boldogító zenéje. De hallhattuk a számunkra különösen kedves *Bartók Béla Román népi táncok* negyedik darabját, melyről zenei kutatásaink eredményeként kiderült, hogy örmény húshéti dal (Zadig-Zadig kezdetű).

Ezt követően az Agapé sok rafinált örmény finomságot kínált. Dolma, saslik, herisza, mézesek és sok ínycenc édesség. Ilyen változatos az örmények konyhája. *Dr. Keszy-Harmath Péterné Enikő* képviselő nem győzte sorolni az örmény megnevezéseket.

A támogatóknak köszönet jár érte! Elsősorban Újbuda Örmény Önkormányzata *Marosváry István* elnök vezetésével, Zuglói Örmény Önkormányzat *Záruagné Tancsin Katalin* irányításával, a XV. kerületi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat *Nuridsány Zoltánné Mimi* elnökletével. A Budavári Örmény Nemzetiségi Önkormányzat is hozzájárult az Istennek tetsző cselekedethez, *Várady Mária* elnök *Bulbuk Éva* képviselő segítségével 100 szál rózsával díszítették a templomot Szűz Mária köszöntésére. Az ünnepről távozóban a hívők sokasága féltőn vitte haza a megszentelt rózsákat. Elsősorban a fel-

lépő művészeknek gratulált *Várady Mária*, a rendezvény háziasszonya, majd a 89. évét betöltött születésnapos *Zakariás Antal Diránt* köszöntötte szakrális virágokkal. Mi a hosszú élet titka? Dirán szerint elsősorban a GÉNEK!, Isten akarata és „Én is tettem azért, hogy ilyen sokáig éljek”. Jókívánságunk és tapsunk köszöntötte az ünnepeltet, aki első lépéseit Erdélyben tette meg; küzdelmes, gazdag életét Magyarországon töltötte.

Mindenki örült annak, hogy a tavaszi magány után együtt lehetünk Isten hajlékában.

Lelkünket ne hagyjuk táplálék nélkül az Emberiséget ért megpróbáltatás idején!!!

Fülöp Ákos plébániai kormányzó a szentmisén

Áldott Karácsonyi Ünnepet és Boldog Új Esztendőt Kívánunk!

eökk | ERDÉLYI ÖRMÉNY KULTURÁLIS KÖZPONT

www.eokk.hu

Várady Mária, az EÖKK kulturális referense

Mint az örmény Gyergyószentmiklós Beszámoló a szeptember 6-án tartott Kisboldogasszony ünnepről

Vallásos-e az Örmény? Istenfélő, ez igaz. Hát az Erdélyi Örmény? Erdély-szerte hűz hatkarélyos ősi templom hirdeti az őskeresztény templomok örmény építőit. Ez kötelez. Mint a jó kovász, olyan Erdély társadalmi életében az örmény népréteg.

A folyamatos nyelvvesztés ellenére, közösségünk kiharcolta az örmény rítusú római katolikus szertartáshoz való jogát. És főegyházakat tartott fenn. Az maradt a nyelvből, amit a liturgia megőrzött. Generációk sora vasárnapról vasárnapra hallotta az örmény szövegeket, dallamokat, s így az ősi templom második otthona volt. Így volt ez édesanyám, néhai Várady Gáborné Lőrincz Erzsébet idején Gyergyószentmiklóson. Aztán jött a kommunizmus: lehet Isten nélkül élni, TILOS ISTENBEN HINNI, és mi majdnem elvesztettük az utolsó kapcsot is, ami hétszáz éven át megtartott örmény identitásának.

Boldog emlékü Kádár Dániel plébánosunk a budapesti közösség számára Templomot „imádkozott össze” az Orlay utcában. De az erdélyi örmények nem felejtik az otthoni szent helyeket. Búcsú alkalmával ott a helyük.

Az erdélyi zarándokhelyektől igazán csak a 2020-as év nagy csapása szakított el. Ünnepeknél mégis kell, ahogy lehet. Szamosújvári Világosító Szent Gergely, Erzsébetvárosi Nagyboldogasszony búcsú után Gyergyószentmiklós sem maradhat el. Több évtizedes élő hagyomány után a Corona-vírus lezárta a határokat, s mi nem mehettünk Gyergyószentmiklósr.

Nuridsány Zoltánné Mimi elnök-asszony szomorúan mondott le az idej Kisboldog-

asszony búcsúról. Közösségi élmény nélkül maradtunk. Ezt orvosolni akartuk a közösségünk számára, és Fülöp Ákos plébániai kormányzó úr engedélyével ünnepélyes keretek között megtartottuk a Gyergyói búcsút.

A hívek pedig jöttek, a 92 éves Gopcsa Paula festőművésznő, kinek gyergyói felmenői vannak, középkorúaktól a legfiatalabbakig. Két diakónus szép ritmusban mondta a liturgia számukra kijelölt részeit,

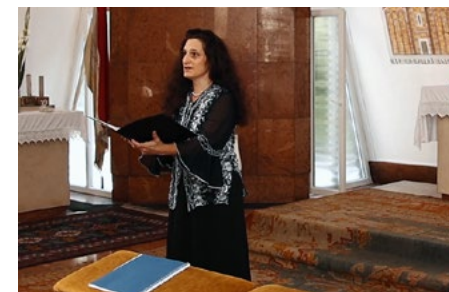
öröm volt hallani. Fülöp Ákos atya homilájában a világra született Szent Szűzről beszélt, aki úgy született, mint minden ember, és még senki sem tudhatta, hogy Ő lesz az Istenszülő vagyis Aszdvadzadzin. Az élet dolgaira így kell vigyáznunk akkor, amikor valami készül, kialakul – és nem tudjuk annak magasztos feladatát. Szeretettel kell fogadnunk az új dolgokat - Isten szándékát nem tudhatjuk-, ahogy Szűz Mária küldetését sem tudta senki.

Örmény közösségünk előtt örömteli hírt jelentett be Fülöp Ákos atya: Főtisztelendő Kovács Gergely gyulafehérvári érsek úr megkapta Ferenc pápától az erdélyi örmények Ordináriusa kinevezést is. Istennek hála, tele templom sokasága értesült a hitéletünket érintő eseményről. A Garaguly István vezette kórusban egy magasan képzett hang is megszólalt: Avedikian Viktória énekművész. Szurp – Szent még ilyen égi-en nem szólalt meg a templomban. A Hajrmer-t ugyancsak szépszámmal énekeltek.

A szent liturgia végén Avedikian Viktória előadásában Charles Gounod: Ave Mária imája oly bensőségesen, finoman, közvetlenül és mégis patetikus előadásban csendült fel, hogy hívő közösségünket könnyekig meghatotta. Avedikian Viktóriát jó hallgatni, ő a lélek hangján énekel.

Befejezésül a kezdeményező XV. kerületi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, Nuridsány Mimi beszámolt a gyergyószentmiklósi közösséghez és Kulcsár Lászlóhoz fűződő gyümölcsöző kapcsolatáról.

Hófehér kardvirágokkal pompásan díszítettük az oltárt, a templomot. Hisszük, hogy az Erdélyi hagyományokhoz híven, élő hitre, hitéletre van igény itt Budapesten is, az Orlay utcai Örmény Katolikus Templomban, plébánián. Az Ünnepi szentmisét filmre rögzítettük, ami megtekinthető az EÖKK YouTube csatornáján.

Avedikian Viktória énekl az Ave Mariát

Távözóban, erdélyi hagyományként, a mise résztvevői búcsúfiával távoztak a lelket-tápláló eseményről.

Az erdélyi magyarörmény közösség él, élnie kell! „Hit nélkül sem alkotni, sem élni nem lehet.”

Szeptember 12-én, szombaton tartotta meg a gyergyószentmiklósi magyarörmény közösség a Kisboldogasszony napi búcsút, ahol a pandémiára való tekintettel számos résztvevő online jelentkezett be. Kulcsár László meghívására az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület is online kapcsolat segítségével vett részt a búcsún. dr. Issekutz Sarolta elnök beszámolt az Egyesület működéséről, valamint az új szervezetünk, az Erdélyi Örmény Kulturális Központ beindulásáról, vezetőiről. Nuridsány Zoltánné Mimi szintén online kapcsolódott, és a XV. kerület munkájáról számolt be.

A kulturális programhoz kapcsolódva az az EÖKK két filmet is készített, hogy játszashassák az élő közvetítések között, az 1848-49-es szabadságharc magyarörmény hősei c. kiállításról és egy portré filmet dr. Issekutz Saroltával „25 év pár percben” címmel. Mindkettő megtekinthető az EÖKK YouTube csatornáján.

Várady Mária, az EÖKK kulturális referense

Fogyó kiváltó Boldogasszony búcsú és családi Tarka Nap az Örmény Katolikus templomban

Ötödik alkalommal rendezett a magyarörmény közösség Tarka Napot a szeptemberi templombúcsú alkalmával. Szép napra virradtunk az esős idő után, „Isten szeme az arany Nap ragyog le a földre”; rég nem látott kedves arcok jelentek meg ezen az ünnepen. Újra bizalommal tölt el bennünket, hogy érdemes, hogy mindent meg kell tenni a közösségért.

Hagyományainkhoz híven gyerekfoglalkozással indul a nap. Ügyes kis kezek varrogattak, a fiúk örmény kolostort építettek, ragasztottak papírból. A megéhezett kis kézműveseknek jutott gata, túrós papucs. És jutalomként gránátalmát is vihettek haza -, a legörményebb jelképünket.

Nem hagyhatom említés nélkül: míg a kicsik a kézműves foglalkozáson *Balogh Réka* és *Fleischer Judit* segítségével szorgoskodtak, addig a már nagylánynak számító *Sinka Sára* és *Szongoth János* úr (a Semiramis örmény Babkávésző tulajdonosa) a templom udvarát separték fel, az őszi levelektől megtisztítva a bejáratot. Nagyfokú jóérzésről tettek tanúságot.

A belépő résztvevők mindenikét lázmérrővel ellenőriztük, és hál' Istennek nem

volt lázas beteg köztünk! A templomba lépés előtt kézfertőtlenítés, bent is mindenki maszkot viselt.

A templom ismét megtelt. Sajnos az ünnepélyességet és imáinkat emelő tömjénfüst ezúttal elmaradt. Kár. Legnagyobb plébániai ünnep a templombúcsú! (Kinek kellene erre odafigyelnie?) *Fülöp Ákos* plébániai kormányzó úr mély gondolatokat fűzött e vasárnapi evangéliumhoz, és az ünnep védőszentjét is tanításába emelte.

„*Beatae Mariae de mercede redemptionis captivorum*” nevezték meg először a lovagkorban a Szent Istenszülőt a Mercedariusok. A keresztény rabok kiszabadítására *Nagyboldogasszony* nevével 1223-ban lovagrend alakult, melyet 1235-ben a pápa is jóvá hagyott. Kegyetlen török hódítá-

A gyerekek templomot is készíthettek

Készül a pompás grill ebéd

sok, az ellenük vívott honvédő háborúk tették szükségessé a lovagrend működését, foglyok kicserélését. Európa *Fogyó kiváltó Boldogasszonyhoz* könyörgött. A törökök váltságdíjért adták-vették a keresztényeket. A háborúkkal sújtott örmény katolikusok minden történelmi időben megőrizték *Fogyó kiváltó Boldogasszony* tiszteletét. A Kárpát-medencei diaszpóra magyarörményei Trianon után a Csonka-Magyarországon keresve otthont, az új budapesti templomban illő pártfogóra találtak. A II. Világháború után is sok családban minden este imádkoztak a fogoly, vagy malenkij robotra hurcolt édesapáikért.

Napjaink keresztényüldözését nem lehet tagadni. A mai misszionáriusok sokat tesznek az iszlám állam foglyainak kiszabadításáért. A XXI. század szörnyűségei, az örmények elleni támadások imára sarkalnak minket is Magyarországra egyetlen *Fogyó kiváltó Boldogasszony* tiszteletére szentelt templomunkban.

Ezen a Búcsú-szentmisén is majd-mindenki áldozott. És bizony csak fél ostya jutott. Isten adja, hogy mindig ilyen sokan legyünk.

A TARKA NAP folytatása a közös ebéd, grillezés, amelynek utolérhetetlen a hangulata. Malomkeréknyi házi kenyeret áldott meg *Ákos atya* az étkezés előtt, előimádkozott és megáldotta közösségünk mindennapi kenyerét. A Nap sült, az emberek udvariasak, boldogok voltak. Valódi Agapé. No és örmény ízek, az *Issekutz Sarolta*-féle finom fokhagymás örmény szószsal. Kimondhatatlan szeretetben és békeességben volt részünk. Mindenki talált magának helyet. A két kis *Halmi – Hajkus* iker gyönyörűen falatozott az ikerkocsiban.

A kávé sem hiányzott *Szongoth János* jóvoltából, a püspökkenyér is elfogyott, *Nuridsány Mimi* finom rétesének morzsája sem maradt.

Mártonffy Miklós zeneszerző, zongorista „rég motoros” és nélkülözhetetlen a szalon remek hangulatához. Ujjai futottak a zongora billentyűkön, visszaidézték a régi idők, a „*Jereváni lányok*”, sanzónok világát. Végül az Erdélyi örmény himnuszot együtt énekeltek.

A délután folyamán bemutatkozott az **Erdélyi Örmény Kulturális Központ** csapata. Az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek nyáron megjelent számához igazodva mesélték el terveiket. Nem anonim társaság, neveik hallatán sokan tudják, mit „tettek le az asztalra”.

Fabók Dávid figyelmes érzékeny vezető, bőséges vezetői gyakorlattal. Megfontolt szavai felelősségről szólnak, a múlt átadásának és élő jövő alakításának korszerű módzatairól. Az internetes bázis nélkülözhetetlen. Keress rá: www.eokk.hu és még többet megtudhatsz magadról.

Balogh Réka arcualattervező, már sok munkája ott van a könyvespolcunkon, Szórolapok, meghívók, plakátok, kiállítási anyagok, mind magas fokú szakmai hozzáértését igazolják. Bizony itt az ideje, hogy digitális gyűjteményben hozzáférhetővé válják az erdélyi örmények féltett öröksége. Az **Örmény Arcok** projekt sikeréhez mindannyian hozzáadhatunk egy arcot, felejthetetlen örmény szemeket.

Dávid Márton Áron a kamera mögött áll, szigorú objektív látásmóddal dokumentálja a közösség életét a XXI. században. Hogy miben áll az örmény identitástudat? Biztosan örmény az, akinek már négy

gyereke van!!!! És Dávid Márton Áronék-nak annyi van!

Várady Mária kultúráért felelős vezető, aki sok sikeres rendezvény szervezésével, előadással öregbítette az örmények jó-hírét mind itthon, mind külföldön. Kell is ennyi tapasztalat a következő évek nagyszabású terveinek megvalósításához. A Tarka Nap szervezője, az egész napos rendezvény moderátora, háziasszonya mindenkire és mindenre figyelt.

A felnőttek programja méltó volt az ünnephez. Zsigmond Benedek armenológus, az ELTE oktatója, kiváló megjelenítő készséggel magyarázta el számunkra templomunk oltárképének jelképeit. A Szent Istenszülő mindannyiunk Édesanyja, azaz MAJR, és minden betű, akár a gyermek Jézus glóriájában jelzett betűk mind szakrális jelentésűek. Az előadás megtalálható az EÖKK honlapján és YouTube csatornáján.

Zsigmond Benedek előadást tart

Az Erdélyi Örmény Diaszpóra Aniból származik. Tudjuk, hogyan és milyen úton érkeztek a fővárosból, Aniból Erdélybe, a Kárpát-medencébe, mai hazánkba. Egyértelmű, hogy Ani főváros romként ma is álló ezer éves hatalmas Szent Apostolok temploma, egyaránt jelképe és bizonyítéka a fényes múltnak. Így kapott helyet a főoltár balján. A főoltár jobbára az örmény keresztények legrágább kincsének őrizője: Gehard kolostor ábrázolása került. Mi ez a kincs? Annak a lándzsának a hegye, mely Krisztus szent oldalát megnyitotta: „...az egyik katona oldalába döfte a lándzsáját. Nyomban vér és víz folyt belőle”. (János evangéliuma) A lándzsát sokáig Gehard (lándzsa) kolostorban őrizték, ma Ecsmiadzin egyházi kincstárának legrágább kincse.

Közben azt is megtudhattuk, hogy milyen az örmény észjárás. Mind a mai napig, ha valakit arról kérdeznek, „hovavalósi?” – a válasz előtt az illető átgondolja, hogy a kérdező mit ismerhet a legjobban, és azt a választ adja. Így világhosszá vált, hogy mi Aniból jöttünk. Ha valaki Lengyelországból jött, nem azt mondják rá, hogy örmény, hanem lengyel. És Moldován Stefánia sem román, hanem örmény, a Tö-

rök nevűek pedig törökországi örmények.

Trianon 100. Nem, nem, soha ... írta a 17 éves József Attila. Varga Tamás színművész hiteles, bensőséges és visszafogott előadásában hallottuk a kommunisták által eltitkolt verset. Az oláh még oláh benne, és nem román. Negyven év agymosás után a nemzetünket, sorsunkat mélyen érintő kérdések nem tűnhetnek el. Jöhet az internacionalista bal-liberális nihilista nyomás, az ország-rablás, nemzetcsönkítés -, fájdalomra újra és újra beléhasít minden új nemzedék tudatába. 1933-ban írja dr. Papp Bogdán *Az örmény, ami volt és ami lett* című írásában: „Címül ezt is írhatjuk: *Sorstragédia, melyet a szamosújvári örménység átélt s amelyben tizenégy évi pokoli harc után el is vérzett. Az egykor virágzó jólét után jött az elbukás. Szamosújvár csendessé lett.*” Mi mindent kellett és kell!! elviselniük nemzetársainknak az idegen hódító elnyomás miatt. „Megdermedt a kereskedelmi élet. Virágzó örmény közvetítő és termelő telepek semmisülnek meg. A Bárány-, László-, Papp családok sorsát pecsételi meg az idő. Majdnem tízezer kat. hold területű földbirtokot sajátítottak ki e családoktól. Kisajátítottak legelőterületeket, dacára, hogy ezek védelmét a törvény bizonyos mértékben biztosította, s az örmény nemzetség fel sem ocsúdíthatott, pár hónap alatt mintagazdaságok cseréltek gazdát. Fel kellett oszlatni ménest, marhagulyát, el kellett kótyavetyélni mangalica-fajta nyájszertés csordákat...” Szörnyűségek az első világháború után.

És Juhász Gyula *Trianon* című felkavaró verse Várady Mária színművész nő lázító, számon-kérő tolmácsolásában, érintettként (Nagybánya szülötte), igazság és esztétikum kettősségével hatott. Elindította a közösség visszaemlékezéseit – Kolozsvárról, Nagybányáról, Besztercéről, Marosvásár-

helyről-, tanúsítva, hogy mi magyarörmények átmeneti állapotnak tekintettük a román hódítást, fel nem esküdtünk a román királyra. Nekünk Erdély volt és nem Románia a szülőföldünk. Mi, kései utódok az ötvenes évek után ért további atrocitásokról, jobb esetben a szétszakított családok utáni vágyakozásokról számolhattunk be. Dávid Márton Áron hűségesen rögzítette a közönség vallomását.

Búcsúzsképp *Sinka Dani* végre a zongorához ülhetett, és övé lett a hangok birodalma. Belső ritmusok, futamok, diszsonanciák és harmóniák, szélsőséges hangközök... Improvizáció, a XXI. század életérzése. Kedves produkció, kár lett volna kihagyni.

Mindent összegezve, az öt évvel ezelőtt elindított Tarka Nap újabb élménnyel gazdagította közösségünket. Nem feledkezhetünk meg arról, hogy megálmodója dr. Issekutz Sarolta Fogolykiváltó Boldogasszony ünnepére igazi tartalmas, kegyelemben és békében töltött együttlétet gondolt ki - mint ismeretes -, minőségben gazdag magyarörményeink részére.

Mindenkinek köszönjük, hogy eljött és támogatta a találkozót. Aki nem jött el, az sajnálhatja! Isten legyen velünk, hogy jövőre újra megrendezhessük.

Mártonffy Miklós zongorajátékát élvezhettük

Dr. Száva T. Sándor (Bécs)

Zakariás János (1895-1967)

A magyar híradástechnika egyik kiemelkedő egyénisége

A 20. század elején Amerikában sorra alakultak a kereskedelmi rádióállomások, és ennek hatására 1923-ban Magyarországon is megkezdődtek a kísérleti rádióadások. A Magyar Posta külön szervezetet alakított: a Posta Kísérleti Állomást a számára értékes újdonságok bevezetésére. A Kísérleti Állomáson dolgozó mérnökök feladata lett az ország távbeszélő- és rádióhálózatának, a Magyar Rádió stúdióinak, az automata telefonközpontok rendszerének stb. megtervezése, megrendelése, kísérleti darabjainak legyártása. Olyan egyedi és világszínvonalon álló készülékeket is gyártottak, mint például a Magyar Rádió szünetjeladója, és postatisztként dolgozott közöttük a későbbi Nobel-díjas *Békésy György*. Ennek a mérnökgárdának volt egyik kiemelkedő alakja *Zakariás János* gépészmérnök, aki *Tomcsányi Istvánnal*, *Magyari Endrével* és másokkal együtt létrehozta a magyar rádióhálózatot.

Brassóban született 1895. nov. 30-án, *Zakariás János* és *Tutsek Irma* gyermekeként. Szülővárosában érettségizett 1913-ban és utána beiratkozott a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karára. Az első világháború kitérősekor bevonult katonának. Először Galíciába, az orosz és lengyel frontokon harcolt. 1917-ben az olasz frontra küldik, ahol zászlósként szolgált. 1918-ban a Piave-től betegen kórházba szállítják és gyógyulása után leszerelik, így többé nem került vissza a frontra. Kitüntetései: Károly csapatkereszt és sebesülési érem. A budapesti egyetemen 1923-ban szerzi meg oklevelét és utána

rövid ideig a Ganz-Danubius alkalmazottja. 1924-től a Magyar Posta Kísérleti Állomásnál helyezkedett el, ahol az 1923-as évektől kezdve komoly akusztikai tanulmányokat végeztek a rendszeres műsor-szórás bevezetéséért az újonnan felszerelt nagyobb rádióadók (2 KW) segítségével. A Kísérleti Állomásnál olyan híres munkatársai voltak, mint *dr. Magyari Endre* (aki egyben közeli barátja is volt), *Molnár János*, *Tomcsányi István* és *Béla*, valamint a későbbi Nobel díjas *dr. Békésy György*. 1929-től már a Mérnöki Kamara tagja és 1937-től mint a Kísérleti Állomás főmérnöke tanulmányutat tett Londonban, a Marconi cég meghívottjaként. Az 1940-es évtől kezdődőleg mint m.kir. postaműszaki tanácsos dolgozik a Posta Kísérleti Állomásnál. A Magyar Kinotechnikai Társaság választmányi tagja volt.

Részt vett a magyar rádió műszaki felépítésében, az első csepeli adóberendezés, majd a 20 kW-os Lakihegyi adó építésében. Építette a pécsi és a kolozsvári adóállomásokat. A rádió-technika kérdéseiről 12 éven át hetenként tartott előadásokat a budapesti stúdióban „Rádióamatőrposta” címen. A rádiókészülék népszerűsítése, a rádióvétel zavartalanságának biztosítása céljából országos kiterjedésű méréseket végzett.

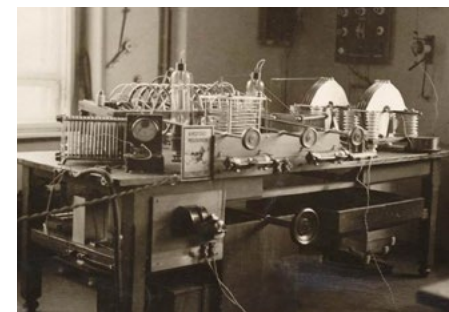
Az északerdélyi részek visszacsatolása után 1940 őszétől pedig nagyszabású tevékenységet fejtett ki az erdélyi rádióleadók felszerelésénél (elsősorban a kolozsvári és csíkszeredai térségbe) és a rendszeres magyar műsor-szórások beindításánál is. Az ő irányítása alatt indult be 1941-ben a kolozsvári Feleki-tetőn felállított rádióadó is, ahová az adókat Kassáról hozatta *Zakariás János*. Ebből az alkalomból írta *Reményik Sándor* a „Rádiószlop a Házsongárdi tetőn” c. versét. A Székelyföld rádiós ellátására tervezett 15 KW-os rádióadó munkálatai megkezdődtek 1942-ben, de a szép tervek befejezésére a háborús események miatt már nem kerülhetett sor, csupán az épület készülhetett el 1944 őszéig. Az eredetileg Csíkszeredának szánt adóberendezés is elkészült, de a nyilas kormány kezébe került, akik Magyaróváron helyezték üzembe. Ez az adó 1945. márc. 20-án befejezte a sugárzást, leszerelték és egy katonai alakulat Nyugatra szállította, további sorsa ismeretlen. A háborút követő években 1952-1954-ben a kommunista hatalom az üres épületet helyrehozatta, más adót szereltetett bele azzal a céllal, hogy mint a média ilyen eszközét felhasználva, megkezdhesse sugárzását saját propagandájának megfelelően. A Feleki adót is leszerelték 1944 végén és nagy nehezen Budapestre szállították, ahol -köszönhetően *Zakariás János*nak (aki elrej-

tette és dugdosta) - átvészelte az ostromot és 1945. május 17-én újra megszólalt Budapest-rádió néven (majd Budapest II.).

Zakariás János a háborút követően 1945-től még egy ideig a Posta Kísérleti Állomás ideiglenes vezetője volt 1946 nyaráig. 1948 végén kinevezték postaműszaki igazgatói rangba, ahol a vezetékes híradás témáin dolgozott. 1955-től a Posta Műszerüzem állományába került csekély fizetéssel (fizetése havi 1220 forint volt), innen is ment nyugdíjba 1960 januárjában.

1920-ban nősült, neje a kolozsvári születésű *Széplaky Margit*. Háború utáni sorsa megbélyegzett, mert a rendszer vezetői igyekeztek az értelmiséget a természetes vezető-oktató szerepétől és tekintélyétől megfosztani, potenciális ellenséget láttak benne. Egyébként ez a sors jellemezte az akkori egész magyar társadalmat. *Zakariás János* a rádión és írott művein keresztül nagyon sokakat tanított, mérnöként is igazi néptanító volt. Nem volt valamiféle megszállott világmegváltó, népnevelő személy. Belecsöppent egy kor adott helyzetébe és becsülettel, kitartással végigcsinálta, amit elvállalt. Csak a rádióban 1926 és 1938 között 375 előadása hangzott el.

Zakariás János híradástechnikai mérnök 1967. okt. 10-én Budapesten hunyt el és a Kerepesi temetőben lett eltemetve. Munkássága szolgáljon példaképül a 21. századi műszaki értelmiségnek is.

Erdélyi Örmény Gyökerek
Kulturális Egyesület

Tisztelt Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek Olvasó!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy egyesületünk, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület a tegnapi napon, 2020.11.10.-én közgyűlést tartott.

A közgyűlésen a szokásos beszámolók mellett megtörtént az egyesületünk tisztújítása is. A korábbi vezetőségi tagok közül *Szongoth Gábor*, *dr. Sasvári László*, *Kelemenné Csíkszentgyörgyi Ficzus Margit* és *Zakariás Antal Dirán*, megértve az egyesület vezetésének fiatalítási szükségességét, korábban már írásban eljuttatta lemondását az vezetői posztról. Megmaradtak egyesületi tagnak, csak a vezetést adták át fiatalabb jelölteknek. A lemondásukat a közgyűlés elfogadta, megköszönve nekik a sok-sok éves munkájukat. *Szongoth Gábort* a közgyűlés megválasztotta tiszteletbeli elnöknek és megbízta a Szongott díjasok kiválasztásában és kitüntetésében való részvételre.

Az elnök bemutatta a fiatal képviselőket, akik munkájára, a magyarörmény kultúra megismertetésére - modern kivitelezésben - feltétlenül számít. A közgyűlés ezt követően az Elnökséget kiegészítette, 5 évre megválasztva az új tagokat: *dr. Czárán István*, *Balogh Réka*, *Dávid Márton Áron* és *Fabók Dávid*. A Közgyűlés *dr. Czárán István* elnökhelyettes javaslatára *dr. Issekutz Sarolta* elnök elnöki mandátumát meghosszabbította az Elnökség tagjainak mandátuma határidejéig.

A választások eredményeképpen az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület Elnökségi tagjai:

dr. Issekutz Sarolta elnök
dr. Czárán István elnökhelyettes,
Balogh Réka titkár,
Dávid Márton Áron elnökségi tag,
Fabók Dávid elnökségi tag.

Az új Elnökség a közgyűlés után megtartotta első egyeztető gyűlését.

Jó munkát kívánunk az új vezetőségnek és reméljük, hogy a járvány időszak végeztével újraéled a közösségi élet és reméljük, hogy a tagság is bővülni fog fiatalokkal.

dr. Issekutz Sarolta
elnök

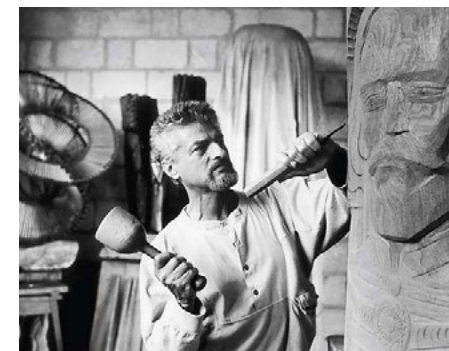
dr. Issekutz Sarolta

Születésnapok

125 éves a Mária-Valéria híd

Az esztergomi Prímás-sziget és a szlovákiai Párkány között megépített 518 m hosszú híd *I. Ferencz József* ausztriai császár és Magyarország apostoli királyának uralkodása alatt épült 1893 és 1895 között, *Dr. Wekerle Sándor* miniszterelnök, *Lukács Béla* kereskedelemügyi miniszter idejében kezdve, majd báró *Bánffy Dezső* miniszterelnöksége, és szamosújvárnémeti *Daniel Ernő* kereskedelemügyi minisztersége idejében befejezve. Építész: *Feketeházy János* volt. A híd névadója *Ferencz József* Budán született leánya, *Mária Valéria*.

A híd állagát 1927-ben és 2001-ben javították. 2001 október 11-én az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület is jelen volt a híd átadásán, valamint a Prímás-szigeten, a hídfővel szemben *Szervátiusz Tibor* szobrászművész gyönyörű Hídoltalmazó Boldogasszony szobra felavatásán. *Lukács Béla*, szamosújvárnémeti *Daniel Ernő* és *Szervátiusz Tibor* erdélyi örmény származásúak.

90 éve született Szervátiusz Tibor

90 évvel ezelőtt született *Szervátiusz Tibor* (Kolozsvár, 1930. július 26. – Budapest, 2018. április 25.) erdélyi magyarörmény szobrászművész. Édesapja *Szervátiusz Jenő* szobrászművész, édesanyja a magyarörmény származású *Lukács Ilona* volt.

Számtalan kitüntetésben részesült, a főbb díjai: A Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje 1992, Kossuth Díj 2001, A Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztje a Csillaggal 2011, A Nemzet Művésze 2015.

1977-től kényszerűségből kellett elhagynia Erdélyt és Magyarországon telepedett le. Arcáról nem múlt el soha az a fájdalom, amely Erdély elvesztését jelezte. Gyermekai: Anikó és István. 1993-ban elveszi Barna Klárát (később Szervátiusz).

Az EÖGYKE szoros kapcsolatot alakított ki a művésszel, csoportos látogatásokat szerveztünk a budai műtermébe, ahol művei mellett a művész is mesélt múltjáról, munkáiról. Követtük kiállításai helyszínére, köztéri alkotásai felállítására. Sokszor volt vendégünk a Fővárosi Örmény Klubban. Meglátogattuk Kolozsváron az édesapjával közös volt otthonát is.

Szervátiusz Tibor a Fiumei Úti Sírkert Új Művészparcellájában nyugszik.

Forrás: www.szervatiusz.hu

Szongott Kristóf Díj 2020

Már régóta, minden évben volt és van kinek megköszönni, hogy sokszor erőn felül, szabad időből, energiából az örménységért, az erdélyi örménységért tesz nagyot, sokat, rendszeresen és jól. Az idej, elképesztő és nehéz esztendőben is elérkezett az a pillanat, hogy a Szongott Kristóf Díj átadásra kerüljön, megköszönve mindazt, amitől mindannyian többek lehetünk. Idén is, bármilyen nehéz is volt. A díjjal megköszönünk kitartást, munkát, örömet és nehézséget, barátságot és tetterkésztséget. Álljanak itt a díjazottak laudációi és a köszönet szavai.

Nuridsány Zoltánné – Mimi, a XV. ker. Örmény Önkormányzat elnöke

Budapestben született 1936-ban. Vegyész-ként dolgozott közel 50 évig az MTA Biokémiai Enzimológiai Intézetében. Édesapja felmenői Felvidékről, édesanyja Erdélyből származik. Anyai ágon örmény eredet is megtalálható a családban.

Néhai férje Nuridsány Zoltán festőművész apai ágon örmény, anyai ágon székely, 1925-ben Marosvásárhelyen született. Műteremlakásuk 1959-től a magyar, magyar-örmény, örmény művészek találkozó helye, szellemi műhelye volt. Egy gyermeke és két unokája viszi tovább az örmény származástudatot.

1998-tól a Budapest XV. kerületi- és több cikluson keresztül az Országos Ör-

mény Önkormányzatnak is képviselője. A kezdetek óta eredményesen és sikeresen dolgozik a magyar-örmény, az örmény kultúra megismertetése, bemutatása és megőrzése területén, különösen kiállítások szervezésével, emlénapok megünneplésével, valamint az örmény katolikus templom és hitélet megsegítésével. Kapcsolatokat épített ki a hazai, az erdélyi örmény közösségekkel és az őshazaiakkal egyaránt.

Eddigi 22 éves értékmentő, küldetése és sikeres munkája eredményeként a XV. kerületi Önkormányzat 2016. március 15-én a Rákospalota Pestújhely Újpalota érdemremmel tüntette ki a kerületben és az örmény közösségben végzett munkája jutalmaként „Akire büszkék lehetünk” cím-

dr. Issekutz Sarolta és Szongoth Gábor idén ilyen egyedi módon kellett átadják a díjat

zéssel. A Fővárosi Örmény Önkormányzattól 2017-ben Örmény Örökségért ANI TRDAT Emlékérmét kapott.

Zárugné Tancsin Katalin a Zuglói Örmény Önkormányzat elnöke

1944-ben született Budapesten. Röviddel a gimnáziumi érettségi után 1963-ban a Kohó- és Gépipari Minisztérium Tervező Irodájában kezdett el dolgozni, műszaki rajzolóként. A gépgyártástechnológiai diplomáját esti egyetemen, majd főiskolán szerezte meg. A KGYV-nél már, mint mérnök helyezkedett el. A megszűnőben lévő gyárból a PKS Kft.-hez került vevőszolgálati előadóként az NDK-beli kapcsolatok gazdjaként. A rendszerváltást követően nyugdíjazásáig családi vállalkozásukban dolgozott. 2004-ben mérlegképes könyvelői diplomát szerzett.

1977-ben kötött házasságot Zárug Bélával, akinek édesapja erdélyi örmény származású volt. Családjuk az 1700-as évek

végén telepedett meg Erdély déli részén. Sűrűn látogattak Csíkszeredába, Gyergyószentmiklósról a családjához.

Gyermekeik Ildikó 1978, Béla 1979 és Anna Zita 1985-ben születtek. Férje fontosnak tartotta és ápolta örmény származását, az Orlay utcai örmény katolikus templomba jártak szentmisére, gyermekeik is örmény katolikusnak lettek kereszttelve.

1994-ben a kisebbségi önkormányzati első választásán férjével együtt mindketten mandátumot szereztek a Zuglói Örmény Kisebbségi Önkormányzatban, férje elnöklete alatt. Az évek során mandátumot szereztek még a Fővárosi- és az Országos Örmény Önkormányzatban is.

Az első adandó alkalommal végigjárták Erdélyben az örmények lakta településeket. A Zuglói Örmény Önkormányzat Testvérvárosi megállapodást kötött Csíkszereda és Csíkszépvíz Polgármesteri Hivatalával. Ennek révén 1995-ben kezdték el Csíkszépvízen az örmény családok találkozóját, melyet azóta minden évben megszerveznek. Többször meghívták a testvérvárosi képviselőket a zuglói *Világosító Szent Gergely* rendezvényükre, több alkalommal szeredai, szépvízi és gyergyói gyermekeket üdültettek hazánk területén.

Férje hirtelen halála után a Zuglói Örmény Önkormányzat elnökévé választot-

ták, amely tisztséget 2011 óta látja el. Nagy szorgalommal ápolja és építi a zuglói örmény közösséget rendszeresen megrendezett rendezvényeivel, amelyek a sokszínű örmény kultúránk és hagyományaink egy-egy szeletét mutatják be prózai-, zenei kulturális műsorokkal, kiállításokkal, több kiadott könyvvel. A találkozók végén a mindig finom falatok is megemlézték, különösen az örmény ízek. Az erdélyi örmény katolikus egyházi búcsúk (Szamosújvár, Gyergyószentmiklós), a szépvízi rendezvénysorozatok és családi találkozók csoportos látogatását hosszú évek óta szervezi és rendezi, ahol erdélyi és anyaországi rokonok együtt vehetnek részt. Rendszeresen támogatja az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek megjelenését is, ezzel is erősítve az örmény közösség, „a nagy család” együvé tartozását itthon és Erdélyben egyaránt.

Díjátadás maszkban, szabadtéren

Kőország teremtése - mese -

Az ég alatt levő vizek nagy robajjal húzódtak egy helyre, amikor az Úristen rájuk parancsolt. Hullám hullámot kergetett, hab habot ért, úgy takarodtak el a föld színéről tengerré, óceánná válni. Nyomukban kiütköztek a hegyormok, láthatóvá lettek a völgyek, a dombok, a síkságok – de csak Ő látta őket, aki immár harmadik napja, hogy nekifogott megalkotni, berendezni ezt a világot. Megnézte távolabbról is, megnézte közelebről is, és teljességgel elégedett volt eddigi munkájával.

– Ez lesz a tenger! – mutatott a csillapuló víztömegre. A tenger megborzongott a gyönyörűségtől, hogy néven nevezték.

– Ez lesz a föld! – mutatott a csillogó, fekete földre. Úgy hívják azóta is.

Amint a hegycsúcsokra állva körültekintett, és alaposabban megvizsgálta a völgyeket, a dombokat, a rónákat is egyenként, látta, hogy meg kell tisztítani őket a sártól és iszaptól, amit a vizek vastagon maguk után hagytak. Látta azt is, hogy mindenütt kövek vannak a sárban – kisebbek, nagyobbak – ez így nem maradhat semmiképp!

Kerített hát egy hatalmas rostát, és dolgozni kezdett. Rázódott a rosta, zubogott a sár, döndültek a sziklák, zörögtek a kövek, koccantak a kavicsok. Miután mind kifolyt a ragacsos feketeség, a fennmaradt sziklákat, köveket, kavicsokat széles karlendítéssel szórta ki, aztán kezdte előlről: rázódott a rosta, zubogott a sár, döndültek a sziklák, zörögtek a kövek. A Fiúra gondolt ekkor is, az Egyszülöttre. Ugyanis úgy alkototta művét a Teremtő, hogy minden a Fiúra emlékeztessen valamiképpen; a Fiúra, akit majd elküld, hogy megváltsa az embereket. De ekkor még nem élt ember a földön, sőt még növények, állatok sem, mert a teremtésnek ez csak a harmadik napja volt.

Rázódott a rosta, zubogott a sár, döndültek a sziklák, s az Úristen azt mondta magában:
– Olyan az én Egyszülött Fiam is, mint a kőszikla: erős és rendíthetetlen, a sokféle próbát bizonytalannal kiállja. Aki majd e kövekre, sziklákra néz, és igaz hittel Órá gondol, erőssé lesz, rendíthetetlenül válik, a sokféle próbát bizonytalannal kiállja.

Gyűltek, gyűltek a sziklák, kövek, kavicsok nagy területen szétszóródva, s az Úristen szeretettel nézett rájuk:

– Belőletek templomokat építenek majd, s fehér galambok szállnak a tornyaikra. Fa-laikat napsugár koszorúzza, holdfény ezüstözi. De szép is lesz! De jó is lesz! Még a grádicsokat is áldani fogják a zarándok seregek. Belőletek oltárok lesznek! – szólt a sziklatömbökhöz, amik épp most gördültek le az egyik szurdokba – Belőletek pedig csipkésen faragott kereszteskövek!

Az Úristen jókedvűen dolgozott: rázódott a rosta, zubogott a sár. Mire leereszkedett az alkony, befejezte a munkát. Amott a ragacsos feketeség hömpölygött egyre fáradtában, hogy másnapra növények sokaságának táptalajává szikkadjon, emitt pedig létrejött Kőország.

Kőországban aludtak a sziklák, a kövek, a kavicsok. Álmukban templomokká álltak össze; bimbókat, indákat nyíló kereszteskövekké nemesedtek; álmukban is olyanok voltak, mint a Fiú, az Egyszülött: erősek, rendíthetetlenek, semmi próbatételben össze nem roppanók.

A Teremtő megnézte közelebről is, megnézte távolabbról is mai munkáját, és így szólt magában:

– Kőország, e szívemnek kedves hely, míg világ a világ, legyen az örményeké! A hegyeket is nekik adom, amelyek csúcsain ma a lábaim álltak.

Látta az Úristen, hogy jól van ez így, jó lesz ez így – igen jó!

Kiss Lehel

Dsida Jenő Karácsonyi utazás

Készülődés
Karácsony közeleg.
Én állok itt az ablakom előtt,
nézem a halkan pihenő havat,
s egy kis bokrétás, száradó fenyőt
törögetek.

Ma szívem is van,
Meg-megdobban a kabátom alatt
és csilingeli ezer kis csengő:
Karácsony közeleg!
Karácsony közeleg!

Útban
Csodálkozol:
Te balga kis fiú,
Ma olyan vígnak látszol!
... Csillagáros Betlehemi éjben
hívogat máma engem is a jászol.

Megyek! Megyek!
Az ajkam úgy dalol,
míg csörgős szánkóm megáll valahol,
s letérdelve a kis Jézus előtt,
átnyújtom neki igaz ajándékul
ezt a kis, tépett Bokrétás fenyőt.

Kérdezem
Mondd, kis Jézuskám,
decemberfagyon, szélen, havon át,
miért nem hozhattam Neked
egy csokor édes piros orgonát?
Most minden, minden fenyő és moha.

Pedig tudom, hogy szereted a májust,
és Tenedek is szebb az orgona.

Az ünnep
Mennyből az angyali...
Égnek a gyertyák
Kacag az ének terítve az asztal →
csak fáj hogy sohse találkozik össze
a karácsony az orgonás tavasszal.

A kis Jézus beszél
Én szeretem a sápadt arcot is,
én szeretem a könnyes szemet is,
cirógatom a mellrebágyadt főt.

Akinek nincsen tette kész,
merész,
lüktető: harcos piros orgonája,
az hozzon egy kis álmodó gallyat,
sóhajtva síró imádság fenyőt,
s az én kezem megáldja.

Hazafelé
A gyertyák elalusznak
a távolodó kórus
altató, Bűvös simogató mákony...

Repül a szánkó
Csörgős csengője csilingeli csendben
Édes karácsony!...
Tündér Karácsony!...
Boldog Karácsony!...

A fenyőkirály ajándéka

- mese -

Volt egyszer a Hargita tetején, pontosan a csúcson egy szép, nyílegyenes, nagy fenyőfa. Ennek az egyik ágán nőtt egy kicsi csalóka s ebben egy kicsi fenyőmagocska. Ez a fenyő volt a többinek a királya, azért nőtt a legnagyobb székely hegynek a tetején. A kicsi fenyőmag pedig a fenyőkirály kincse volt. Gondolkodott is a nagy fenyő, hogy vajon hova ejtse el, hova dobja a csalókat, ha megéri s hol nőjön ki a földből az ő fia, amelyik azután a fenyők új királya lesz.

Egy reggel aztán favágó emberek jöttek. Csupa szegény székely ember, akinek egy idegen ember parancsolgatott, aki most idehozta őket a Hargitára, hogy a legnagyobb erdőt irtsák ki pénzért.

Nekikezdték a favágásnak az emberek. A fejszékkel bérótták a fák oldalát addig s addig, hogy a fenyőfák egymás után kidőltek. Ahogy elestek, még jajgattak is szegények. Az egyik favágó elérkezett a fenyőkirályhoz. Megfogta a fejsze nyelét s nekiállt, hogy belévágja az éles acélt a fa derekába. De éppen ebben a pillanatban a fa kedvence, a kicsi fenyőtoboz leszakadt a fenyőkirály ágáról s egyenesen a favágó fejére esett. Nagyot koppant az ember feje. Meg is vakarta s csudálkozott, hogy miképpen eshetett ilyenkor, nyár derekán fenyőcsalóka a fejére, amikor az csak ősszel szokott hullani a fákról. Ahogy ott vakarja a fejét s nézi, hogy nem dagadt-e meg az ütéstől, hát a fenyőkirály mögül előlépik a Törpedoktor s azt mondja:

– Ez a csalóka azért esett volt a fejedre, nehogy kivágd azt a fát, amelyiken termett. Mert ez a fa a fenyők királya. Azért nőtt itt, éppen a Hargita legmagasabb csúcsán. Ha ezt az utolsó szál fenyőt is kivágjátok a Hargita tetején, soha többet fenyő nem nőne Székelyországban.

– Igenigen – azt mondja a favágó -, csakhogy munkót azért fizetnek, hogy kivádjuk a fákat. S ha ezt az egyet meghagyom, akkor mi lesz? Még a béremet sem fizetik ki s akkor a gyermekeimnek miből veszek ennivalót?

– Egyet se búsulj. Ha a vállalkozóval valami bajod volna, én ott leszek s eligazítom a dolgot.

Ennyit mondott a Törpedoktor. Azzal megigazította hátán a kicsi tarisnyát, kezébe vette a botot s elballagott.

A favágó pedig nem bántotta a fenyőkirályt. Kivágták a tetőn a többi fákat. Este jön a vállalkozó, mert számba akarja venni a napi munkát. Látja, hogy éppen a tetőn egy őriási nagy fa ott áll most is, pedig körülötte mind kivágták a fizetett emberek a sok drága fenyőt. Éktelen méregbe gurult az idegen ember s még káromkodott is.

– Miért nem vágta ki ezt a nagy fát? – kérdi a favágótól.

– Azt azért, mert nem szabad.

– Ki mondta, hogy nem szabad? Én fizetek maguknak s maguk azt csinálják, amit én parancsolok.

– Azért nem egészen, vállalkozó úr. Mégpedig azért, mert ez a fa a fenyőkirály.

– Márpedig ki kell vágni. Vegye azonnal a fejszéjét s vágja. Addig nem kapja meg a bérét.

– Azt már nem – mondja a favágó s dobbant egyet a lábával.

– A béremet pedig vagy kifizeti, vagy nagy baj lesz belőle, idegen úr!

Abban a pillanatban megjelenik a Törpedoktor. Felemeli az ujját s úgy fenyegeti meg a vállalkozót:

– Ennek az embernek a bérét kifizeted, te idegen ember. Mert ez a szegény székely megdolgozott érte becsületesen. Különben reggelre minden kivágott fenyőt meggyógyítok s akkor újra kezdetitek a fadóntást.

No, erre az idegen vállalkozó megijedett. Meg, mert úgy gondolta, hogy ha már egyszer kifizeti az embereket, legalább megvan a sok kivágott fa, de ha holnapra mindegyik a helyén lesz megint, akkor kétszer kell fizessen.

Azzal lementek a kalibába, ahol a pénzt tartotta. Hat fegyveres ember vigyázott a pénzre. A vállalkozó leült az asztalához s fizetett a favágóknak. Azok felültek a fatelep vasútjára. A mozdonyvezető is felszállt s még cigarettázott is, hogy nagyobb füstje legyen a kicsi mozdonykának.

Akkor füttyentett a vonat s elindult, le a faluba. Az emberek hazamentek vasárnapra, hogy meleg ételt egyenek egyszer a héten, tiszta ruhát vegyenek s megsimogassák a gyermekeiket.

A szegény favágó is hazament. Ahogy vacsora után lefeküdtek, a felesége mindjárt elaludt. El a gyermekek is. De az ember egyszer csak hallja, hogy kopogtatnak az ajtón. Nem is gyújtott gyertyát, csak megkérdezte:

– Ki az?

– Én vagyok s eresz bé.

Ismerős volt a hang s a férfi felkelt, kinyitotta az ajtót. Nézi, hogy vajon ki jó bé s hát nem lát senkit.

– Hol vagy? – kérdezi.

S hát valaki bent a szobában válaszol neki, a háta megül.

– Én itt!

Vajon ki lehet, hogy ő nem látta, mikor bájított? Eléveszi a gyufát s gyertyát gyújt. Hát akkor látja, hogy a Törpedoktor ott áll a szoba közepin.

– Hol jövéél bé, kicsi Törpedoktor?

– Én a két lábszárod között.

– S mi járatban vagy?

– Nagy küldetésben. Ajándékot hoztam.

– Azt kinek?

– Neked.

– S kitől?

– A fenyőkirálytól – mondja a Törpedoktor. Azzal bényúl a kicsi tarisznyájába s kihúoz onnan egy csalókat.

– Ezt, ne! A fenyőkirály küldi azért, mert olyan ügyesen szembeállottál az idegennel s nem tetted meg, amit az parancsolt.

– Hát köszönöm. Tiszteltetem a fenyőkirályt – mondja a favágó.

– Megmondom, de neked adok egy jó tanácsot. Csak elébb adj egy csepp vizet inni, mert erősen szomjas vagyok.

Az ember elévett egy üveget, amelyikben egy csepp bor volt s egy kicsi pohárba kiöltötte a Törpedoktornak.

– Székelyek vagyunk s a vendéget megbecsüljük – mondta.

A Törpedoktor ivott, aztán megtörülte a száját.

– Idefigyelj, te szegényember. Amiért olyan becsületes voltál, most azt is megmondom, hogy ez a csalóka drága kincs. Igen, mert a fenyőkirály ágán termett. Ebben van egy magocska s ez a kicsi mag arra való, hogy a székelyek földjén ki ne pusztuljon a fenyőfa s a becsület. Mert látod-e, a fenyő olyan, mint a becsületes ember. Nem görbül meg a legnagyobb viharban sem. Nohát. Ez a mag a fenyőkirály kincse. S olyan, hogy ahová ezt elültetik, három nap múlva kikel.

– Csudálatos csalóka – mondta az ember.

– Abbiza – állott fel a Törpedoktor – s vigyázz rea. No, Isten áldjon meg.

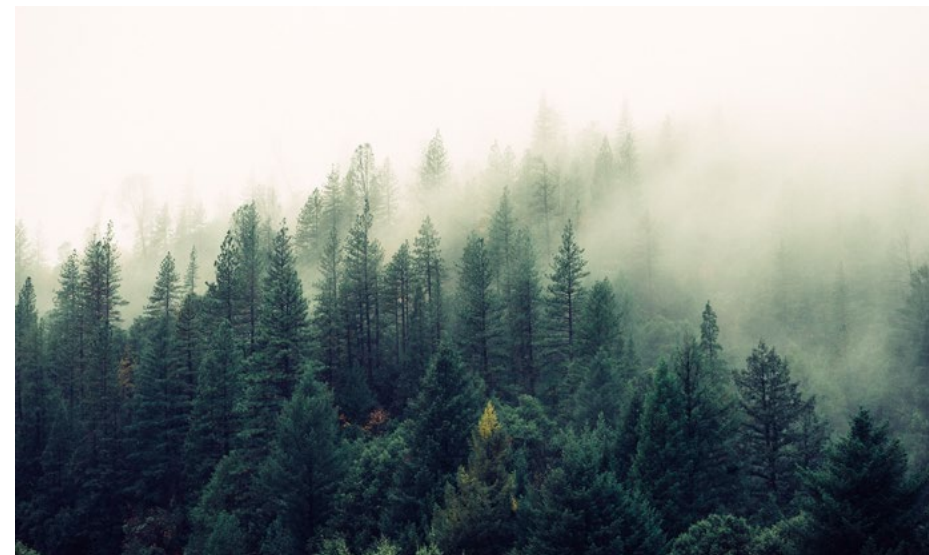
– Isten áldjon, Törpedoktor.

Az ember kiengedte a kicsi törpét s aztán lefeküdt. De nem tudott aludni. Folyton csak a csudálatos csalóka járt az esziben. Aztán arra gondolt, hogy ha reggel valamelyik gyermek megleli az asztalon, még eljátszodják s akkor mi lesz? Felkelt s bédugta a párnája alá. Reggel aztán a harisnyája zsebibe tette.

Másnap templomba mentek, mert vasárnap volt. Utána a szegényember kiment a mezőre, hogy megnézzze, nem kell-e sarjút kaszálni. Ahogy a Nagyréten nézelődik, egyszer csak eszibe jut a fenyőcsalóka. Elévette a bicskáját s egy kicsi lyukat ásott vele a földbe, abba belédugta s azután befödte földdel. Még füvet is tett a tetejire, nehogy valaki kíváncsi legyen, hogy mit dugott oda s megháborgassa a fenyőkirály ajándékát. Aztán hazament.

Ebéd után a gyermekeivel játszott, mert egy fia s két leánykája volt. El is felejtette a fenyőtobozt. Reggel korán, ahogy pítymallott, a felesége feltarisznyálta túróval, kicsi kenyérrel, puliszkaliszttel s elindult vissza a Hargitára erdőt irtani.

Dolgoztak, vágták a sok fát megint az emberek.

Már vagy három napja voltak fent az erdőn, amikor egyszer a szegény favágó, ahogy megállott szusszanni, látja, hogy lélekszakadva jó a felesége s vele a kicsifia. A szegényember megijedett, hogy nem történt-e valami baj otthon, s kérdezi:

– Tütköt mi lelt volt, hogy így futtok?

– Édesapám, édesapám, erdőnk van! – kiáltja a fiacskája.

– Mink van, te gyermek?

Erre megérkezett a felesége is. Hát elmondja, hogy ma délben egyszer néz ki az ajtón s a Nagyréten valami sötétet lát. Kifut a kapun s hát a többi emberek is mind csudájára járnak a Nagyrétnak, ahol az ő kicsi kaszálójuk volt. Mert ott, ahol mostanig csak fű termett, olyan nagy csuda történt, hogy egy egész nagy, rengeteg fenyőerdő áll. Jöjjön s nézze meg, ha nem hiszi.

Az embernek mindjárt eszibe jutott a fenyőkirály ajándéka. El is mondta a feleséginek s fiának, hogy mi történt itt a Hargitán s aztán azt, hogy amikor szombat este otthon volt, amikor ők már aludtak, a Törpedoktor neki elhozta a fenyőkirály csalókját. Ő azt elültette s ma éppen három napja, mert szerda. Hát úgy lehet erdő a kicsi fenyőmagból. Ott is hagyta a favágást a szegényember, hazament. Csakugyan ott volt a szép nagy szálfából való erdő az ő kaszálójának a helyin.

Vágott is egy csomó fát s szép új házat épített belőle. Aztán a többi fából eladogatott a fűrészgárnak. A pénzből földet vásárolt, búzát s rozsot vetett, volt mit egyenek. A gyermekek iskolába jártak s okos ember lett a fiúból, a leánykák pedig jó és ügyes leányok. A Hargita tetején most is áll a nagy szál fenyő, hogy a székelyek országa soha ki ne fogyjon a fából, ami kenyeret ad a szegény embereknek, akik idegen parancsra nem irtják ki a drága székely erdőt.

*Dávid Antal Iván
1949. március 28.*

Balogh Réka

Örmény öltözködés, népviselet

Az örmény népviselet általános elnevezése a „taraz”, ami egymagában jelenti azt, hogy ruha, divat, kinézet, viselet, megjelenés, egyenruha. A pontos felépítése, formája, színe, díszítése országon belül tájegységenként változik, attól is függően, hogy mely területeket milyen külső benyomás ért vagy milyen a helyi klíma. Alapvetően a számos kisebb-nagyobb változatokat két fő csoportba osztják fel, keleti és nyugati örmény viselet. De bárhogy is változik országszerte a tradicionális öltözet, az anyagválasztásban, díszítésben és színek használatában mindenhol megmutatja viselőjének szociális és gazdasági helyzetét.

A taraz fejlődésének története

Eleinte az emberek egyszerű, díszítés nélküli, időjárásnak leginkább megfelelő ruházatot hordtak minden nap, leginkább gyapjúból és pamutból készült házi szövött anyagokból, bőrrrel és szőrmével kiegészítve. A gazdag réteg Kínából hozatott be selymet, ami hamar kiemelt státuszszimbólum lett. Később kialakult országon belül is a selyemgyártás, így már szélesebb rétegek tudták megengedni maguknak, hogy egy-egy ruhájuk selyemből készülhessen.

Az évszázadok során a népviselet és divat sokszor változott. Bizánci, római, arab, perzsa és orosz kulturális behatások alakították leginkább, de a különböző hatások változtak területtől és korszaktól függően.

A díszítés jelentése

Mint a legtöbb nép viseleténél, a ruhanevelő színeikben fontos jelentést hordoztak. A XIV. századra kialakult szokások szerint a fekete szín a földet jelentette, a fehér a vizet, a vörös a levegőt és a sárga a tüzet. Később bővült a színek jelentése, illetve

újabbak is megjelentek: a lila, mint a bölcsesség, a vörös, mint bátorság, a kék, mint mennyei igazság és a fehér, mint a megfontoltság jelent meg a ruházaton.

Egy nemzeti öltözködés nem csupán viselője személyiségének jegyeit mutatta, hanem

ki lehetett olvasni belőle, hogy házas, jegyben jár vagy még csak keresi párját. Gyerekkortól kezdődően nem csak méretben kaptak mind újabb és újabb ruházatot a fiatalok, hanem változó családalapító státuszukat is mutatták ezáltal a külvilágnak. A menyasszonyi taraz számos olyan részletet tartalmazott, ami védte őt a gonosz szándéktól.

Az öltözködés mutatta továbbá viselője gazdasági helyzetét és gyermekeinek számát is. Nőknél leginkább a hímzés részletgazdagsága, a hímzett felület nagysága és a felhasznált fonal alapanyaga jelezte, hogy milyen gazdag tulajdonosa. A magasabb osztályok tagjai például arany és ezüst szálakkal átszőtt és hímzett ruhaneműket hordtak. Egyes területeken a köténye díszítése egy életfa hímzés volt, jelezve a családtagok számát. Máshol szakértelmének eszközeit hímizte rá, például ollót, orsót, kancsót, mutatva, hogy milyen területeken jeleskedik családja életének fenntartásában. A díszes hímzések nem csak esztétikai okból kerültek a ruházatra, általános nézet volt, hogy védenek a rontás és sorscsapások ellen.

Férfi taraz

Az örmény férfi viselet egy hosszúujjú ingből, laza, bő nadrágból, feltekert övből, kabátkából vagy kaftánból, fejfedőből és lábbeliből állt. Télen a hideg ellen egy meleg szőrmekabáttal vagy gyapjú kabáttal egészítették ki öltözetüket. Az ing nem fehér volt, általában színes, csíkos, de legalábbis fehérítetlen gyapjú színű. Ha az ing világos színű, a nyakrészt, mell-

Bármilyen is a nadrág szabása, minden területen egy széles öv tartja azt a derékon, amely egy széles és hosszú szalag a derékon sokszorosan körültekerve. Az öv nem csak a nadrágot tartotta a helyén, hanem zsebként is szolgált, valamint ebbe szúrták a díszes törüket is a férfiak.

Női taraz

A nők ruházata díszesebb volt a férfiakénál és a ruhadarabok is változatosabbak voltak. Az alap ruházat egy hosszú alsóruhából állt, egy kötényből, övből (ami lehetett öv vagy körültekert vastag szalag), felsőruházatból, fejfedőből, ékszerekből és lábbeliből állt.

A felsőruha egy lazán testre simuló szabású öltözék, melyet a mellkasnál és kétoldalt alul hasítékkal látnak el. Tájanként változó a színe. A gazdagabb asszonyoknál az öltözék készülhetett selyemből, szaténból, brokátból vagy bársonyból, arany és ezüst szálakkal hímézve.

részt és mandzsettákat visszafogott hímzésekkel díszítették.

A felső öltözet területenként változott. Néhány országgrészben rövidebb kabátkát hordtak, prém szegéllyel. Máshol hosszabb, vékony kaftánt hordtak, amely szűk szabású volt mind a karoknál mind a mellkason. Vannak területek, ahol pamut vagy bársony kabátot viseltek. A magasabb osztályok tagjai általában világosabb színű kabátot hordtak, míg az alacsonyabb osztályok férfijai sötét színeket viseltek, melyet könnyebb volt tisztítani és javítani. Nem illett egy férfinak otthonán kívül kaftán nélkül mutatkozni, még a legnagyobb melegben sem.

A nadrág formája szintén területenként változik. A nagyon bő szabástól az egészen testre simuló kialakításig mindenféle változatot találhatunk.

Fejfedők

Mind a férfiaknál, mind a nőknél a viselet fontos része volt a díszes és színes fejfedő. Férfiaknál előfordul szörme, szőtt és kötött fejfedő is, változatos formában és méretben megjelenve, de néha csak sállal körültekerték fejüket. Nőknél is számos forma és díszítési mód található, de alapvetően mindegyik megegyezik abban, hogy egy változatosan díszített lapos tejetű fejfedőből áll és sálak vagy fátyol takarja a fejet, vállakat és nyakat – néha akár az arcot is. A sapka és a sál rész is gazdagon díszített. Egy házas asszony a gazdagon díszített és hímzett, fél homlokát elfedő sapka és sál viselettel jelezte helyzetét. Szalagokkal, fém és gyöngy rávarrásokkal, fémpénz és fém golyó lógókkal díszítette, és fehér sálakkal tette még szebbé az összeállítást. A nők a fejüket csak akkor fedték fel, hogyha nem volt férfi a házban, és soha nem vették le fejfedőjüket, hogyha utcán voltak.

Lábbelik

Mind a férfiak és a nők is többféle lábbelit hordtak eseménytől és időjárástól függően. Jellegzetes lábbelijük a „trekh” volt, ami bőr talppal rendelkező vastag kötött zokni volt. Mindkét nem hordott ezenkívül csizmát is, magasított sarokkal és felkunkorított orral.

Kiegészítők

A taraz nagyon fontos része volt a rengeteg kiegészítő, amit férfiak és nők is hordtak. Egyes tárgyak generációkon át öröklődtek. Az ékszereket hordták a kezükön és nyakukban, de ruhára vagy fejfedőre varrva is. Szegényebb házaknál is megpróbálták minél díszesebbé tenni ruhadarabjaikat a nők. Ha nem volt drága fémpénz vagy arany dísz, akkor színes gyöngyökkel.

A férfiaknál a derekukra tekert díszes öv és az övbe szúrt tör (kindjal) anyaga, díszítésének gazdagsága és színe jelezte viselőjének státuszát. Az övnél az ezüst szín jelentette a megállapodottságot és felnőttiséget, az arany szín pedig a gazdagságot.

Balogh Réka

Utazzunk Örményországba telefonon

Mostanában nem nagyon lehet külföldre utazni, és egy örményországi kirándulás egyébként sem sokak által elérhető álom. Így érdemes most inkább elővenni a telefonunkat és játszani kicsit a My Virtual Armenia (Én Virtuális Örményországom) ingyenes applikációval. Az applikáció letölthető innen: <http://farbridge.co/mva/>

Az applikáció lehetővé teszi, hogy két helyszínen - a középkori Noravank kolostornál és az Areni-1 barlangnál - körbenézzünk telefonunk segítségével. A virtuális túrát idegenvezetőnk rövid kommentárjai teszik érdekesebbé (angol nyelven), és kis kék nyilak jelzik a képernyőn, hogy merre lehet tovább haladni. A képminőség kiváló, a telefont bármire forgatjuk, tökéletes térérzékeléssel nézhetünk körbe a helyszíneken, egészen odaképzeltük magunkat Örményországba.

A Noravank kolostor két templomból és egy kápolnából áll. A legnagyobb építmény a Surb Astvatsatsin, azaz Szentanya Templom, amely híressé vált kétszintes elrendezéséről. 1339-ben fejezte be építését a híres építész és miniatúrfestő, Momik mester (az eokk.hu oldalon olvashatjuk, mesébe foglalva, a templom építésének és Momik szomorú sorsának történetét). Az applikációban megcsodálhatjuk az épületeket, kívül és belül, és megnézhetjük azt

a számos gyönyörű khacskart, és kőfaragást ami díszíti az épületeket.

Az Areni-1 barlang onnan vált híressé, hogy a 2000-es években számos különböző kutatócsoport ásatásai során itt találtak meg többek között az emberiség jelenleg feltárt legkorábbi bőr lábbelijét, borászatra utaló bizonyítékait és a legkorábbi emberszerű agyat (közel 6000 éves).

Az applikációhoz a területeket centiről centire beszkenelték, és virtuális másukat létrehozták a programban. Az eljárást olyan helyszíneken kísérletezte ki *Ben Kacyra*, amelyknél féltő volt, hogy idővel megsemmisülnek (például a háború súlytotta Irak területén számos kulturális műemlék).

Bár jelenleg csupán ez a két helyszín szerepel az applikációban (nincs hír róla, hogy fog-e bővülni a jövőben a helyszínek száma), érdemes letölteni és játszani vele kicsit, látványos 10 perces kirándulásban lehet részünk, farszto repülőút nélkül.

TARTALOM

Örmény triszagion 6. – <i>dr. Sasvári László</i>	1
Szerkesztői üzenet – <i>Fabók Dávid</i>	2
II. János Pál imája	3
Erzsébetvárosi Nagyboldogasszony búcsú – <i>Várady Mária</i>	4
Mint az örmény Gyergyószentmiklós – <i>Várady Mária</i>	6
Fogyolykiváltó Boldogasszony búcsú és családi Tarka Nap – <i>Várady Mária</i>	8
Zakariás János – <i>Dr. Száva T. Sándor</i>	12
Tisztelt Füzetek olvasó! – <i>dr. Issekutz Sarolta</i>	14
Születésnapok – <i>dr. Issekutz Sarolta</i>	15
Szongott Kristóf Díj 2020	16
Kőország teremtése, mese – <i>Kiss Lehel</i>	19
Karácsonyi utazás – <i>Dsida Jenő</i>	21
A fenyőkirály ajándéka, mese – <i>Dávid Antal Iván</i>	22
Örmény öltözködés, népviselet – <i>Balogh Réka</i>	26
Utazzunk Örményországba telefonon – <i>Balogh Réka</i>	30

Ákos atya megáldja a kenyeret

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület székhelye: 1015 Budapest, Donáti utca 7/a.

Postacíme: 1251 Budapest, Pf. 70. **Tel./Fax:** 06(1) 201-1011

Bankszámlaszám: Budapest Bank Rt. Királyhágó fiók: 10100792-72594972-00000007

Elnök: dr. Issekutz Sarolta

ERDÉLYI ÖRMÉNY GYÖKEREK – füzetek

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület kéthavonta megjelenő kiadványa

---

A kiadványt támogatja:

XII. kerületi Örmény Önkormányzat

Nyilvántartási szám: CE/13136-3/2017

Főszerkesztő: Fabók Dávid

Felelős kiadó: dr. Issekutz Sarolta - Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

Munkatársak: Dr. Sasvári László, dr. Issekutz Sarolta, Bálintné Kovács Júlia (Kolozsvár)

Szerkesztőség: 1251 Budapest, Pf. 70. Tel./Fax: (1) 201-1011

Tördelés: www.artisthus.hu

Nyomda: Pharma Press Nyomdaipari Kft.